

værgemålsloven, at myndighedslovens regler om umyndiggørelse i formueretlig og personlig henseende samt om lavværgemål m.v. erstattes af nye værgemålsformer.

Det centrale i den nye ordning er, at der udpeges en værge til at handle og træffe beslutninger, jf. § 5 i værgemålsloven, og at værgemålet kan begrænses til at angå enten økonomiske eller personlige forhold, herunder bestemte økonomiske anliggende eller aktiver eller bestemte personlige anliggender. Sådanne værgemål fratager ikke den, der kommer under værgemål, muligheden for selv at disponere, og den pågældende er således fortsat myndig. Som følge heraf skal værgemål efter § 5 heller ikke tinglyses. Formuen skal – i det omfang den er omfattet af værgemålet – bestyres og anbringes i en godkendt forvaltningsafdeling. Værgen er under tilsyn af statsamtet.

Hvis der er behov for det, kan der efter værgemålslovens § 6 i forbindelse med værgemål efter § 5 træffes beslutning om fratagelse af den retlige handleevne. Den, der er frataget handleevnen, er umyndig og kan ikke selv forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue, og værgen handler således – under tilsyn af statsamtet – på den pågældendes vegne i økonomiske anliggender. Formuen skal bestyres og anbringes i en godkendt forvaltningsafdeling, og værgemålet skal tinglyses i personbogen og på fast ejendom. Denne form for værgemål svarer i høj grad til de eksisterende formueretlige umyndiggørelser.

Endvidere indebærer værgemålsloven, at de gældende regler i myndighedsloven om lavværgemål erstattes af regler om samværgemål, jf. lovens § 7. De nye regler svarer i et vist omfang til reglerne i myndighedsloven, og samværgemål kan således ligesom lavværgemål kun angå formueadministration og varetagelse af andre økonomiske anliggender, men ikke personlige forhold. Som noget nyt kan samværgemål dog begrænses til at angå bestemte aktiver eller anliggender, og samværgemål medfører ikke fratagelse af handleevnen. Personer, der kommer under samværgemål, er myndige, og samværgemål skal ikke tinglyses som lavværgemål.

Værgemålsloven indebærer således, at udtrykket *umyndig* fremover kun omfatter børn og unge under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, samt voksne, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. lovens § 6. Unge under 18 år, der har indgået ægteskab, anses som hovedregel ikke for mindreårige, jf. værgemålslovens § 1, og er dermed myndige. Personer under værgemål efter lovens § 5 samt personer under samværgemål er ligeledes efter terminologien i værgemålsloven myndige.

Personer, der før værgemålslovens ikrafttræden er formueretligt umyndiggjort, skal efter lovens § 5 fremover anses som værende under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6. Personer, der er under lavværgemål, skal efter lovens ikrafttræden behandles efter værgemålslovens regler om personer under samværgemål.

Ved værgemålslovens § 52, stk. 2, ophæves *lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler m.v.* og erstattes af reglerne i kapitel 5 i værgemålsloven om formuen. Det er derfor nødvendigt at ændre de bestemmelser i lovgivningen, der indeholder henvisninger til loven om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler.

4. Forslagene om konsekvensændringer

Det er i en lang række love af betydning, om en person er myndig, umyndiggjort, mindreårig eller under lavværgemål. De nye former for værgemål og den ny betydning af de nævnte begreber, som fremgår af værgemålsloven, indebærer, at det er nødvendigt at gennemgå samtlige de bestemmelser i lovgivningen, der anvender disse begreber, og efter en konkret vurdering afgøre, hvilke ændringer der bør foretages som følge af den nye lovgivning om værgemål.

For voksne, der kommer under værgemål efter værgemålslovens § 6, dvs. fratages den retlige handleevne, må den øvrige lovgivning vurderes under hensyntagen til, at et sådant værgemål i meget høj grad svarer til formueretlig umyndiggørelse efter reglerne i myndighedsloven. Udgangspunktet for de foreslåede ændringer af særregler om umyndige, umyndiggjorte m.v. er derfor, at personer under værgemål efter værgemålslovens § 6 i videst muligt omfang stilles på samme måde som personer, der i dag er umyndiggjorte.

Er en *voksen under værgemål alene efter værgemålslovens § 5*, indebærer værgemålet ikke begrænsninger i den pågældendes mulighed for selv at disponere, og den pågældende er fortsat myndig. Værgemål efter værgemålslovens § 5 kan endvidere være begrænset til alene at omfatte enten økonomiske eller personlige forhold eller bestemte økonomiske eller personlige forhold.

Denne nye form for værgemål rejser spørgsmål om, i hvilket omfang særregler om umyndiggjorte i den øvrige lovgivning skal udstrækkes til også at gælde for personer under værgemål efter værgemålslovens § 5.

Da formålet med værgemålslovens § 5 er, at værgemålet skal afpasses efter den pågældendes behov og ikke må være mere omfattende end nødvendigt, kunne dette tale for, at personer under denne form